

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

LÊ THỊ THƯƠNG

**GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN KINH TẾ HỘ CHĂN NUÔI
BÒ SỮA HUYỆN MỘC CHÂU TỈNH SƠN LA**

LUẬN VĂN THẠC SĨ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

THÁI NGUYÊN - 2019

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

LÊ THỊ THƯƠNG

**GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN KINH TẾ HỘ CHĂN NUÔI
BÒ SỮA HUYỆN MỘC CHÂU TỈNH SƠN LA**

Ngành: Phát triển nông thôn

Mã số ngành: 8620116

LUẬN VĂN THẠC SĨ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS.Trần Thanh Vân

THÁI NGUYÊN - 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan số liệu và kết quả nghiên cứu trong đề tài: "***Giải pháp phát triển kinh tế hộ chăn nuôi bò sữa huyện Mộc Châu, tỉnh Sơn La***" đều được thu thập, điều tra, khảo sát thực tế một cách trung thực, đánh giá đúng thực trạng của địa phương nơi nghiên cứu và chưa hề được sử dụng trong bất cứ một nghiên cứu nào khác và để bảo vệ một học vị nào.

Mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện nghiên cứu đã được cảm ơn, các thông tin tham khảo trong luận văn đều được trích dẫn và chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2019

Học viên

Lê Thị Thương

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình học tập, nghiên cứu luận văn này tại huyện Mộc Châu, tỉnh Sơn La tôi đã hoàn thành xong luận văn tốt nghiệp của mình. Để có được kết quả này, ngoài sự nỗ lực của bản thân, tôi luôn nhận được sự giúp đỡ chu đáo, tận tình của nhà trường, các cơ quan, thầy cô, gia đình và bạn bè. Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn chân thành tới:

Tôi xin chân thành cảm ơn Ban Giám hiệu trường Đại học Nông lâm Thái Nguyên, tập thể các thầy cô giáo Khoa Kinh tế và Phát triển nông thôn, Phòng Đào tạo trường Đại học Nông lâm Thái Nguyên đã tận tình giúp đỡ tôi trong quá trình học tập nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Đặc biệt tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới thầy giáo **PGS.TS. Trần Thanh Vân** đã tận tình giúp đỡ, hướng dẫn tôi trong quá trình thực hiện và hoàn thành luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ của các cán bộ Công ty cổ phần Giống bò sữa Mộc Châu, phòng thống kê, phòng nông nghiệp huyện Mộc Châu đã tạo mọi điều kiện cho tôi trong suốt thời gian thực tập.

Trong thời gian nghiên cứu vì nhiều lý do chủ quan và khách quan cũng như là hạn chế về mặt thời gian cho nên không tránh khỏi sai sót. Tôi rất mong nhận được sự đóng góp của các thầy cô giáo để đề tài này được hoàn thiện hơn.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng năm 2019

Học viên

Lê Thị Thương

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC BIỂU ĐỒ	ix
TRÍCH YẾU LUẬN VĂN.....	x
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng nghiên cứu.....	2
4. Phạm vi nghiên cứu.....	2
5. Những đóng góp mới, ý nghĩa khoa học hoặc thực tiễn	3
Chương 1. CƠ SỞ KHOA HỌC CỦA ĐỀ TÀI	4
1.1. Cơ sở lý luận của đề tài	4
1.1.1. Khái niệm tăng trưởng và phát triển	4
1.1.2. Quan điểm về hiệu quả kinh tế.....	5
1.1.3. Phân loại hiệu quả kinh tế	6
1.1.4. Đánh giá hiệu quả kinh tế.....	7
1.1.5. Khái niệm về hộ gia đình	8
1.1.6. Khái niệm kinh tế hộ	9
1.2. Cơ sở thực tiễn	10
1.2.1. Các giống bò sữa Việt Nam hiện nay	10
1.2.2. Các yếu tố ảnh hưởng đến sức sản xuất sữa	14
1.2.3. Vai trò của chăn nuôi bò sữa.....	18

1.3. Tổng quan các công trình nghiên cứu có liên quan	19
1.3.1. Ngoài nước	19
1.3.2. Trong nước	21
Chương 2. ĐẶC ĐIỂM ĐỊA BÀN VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU...	24
2.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	24
2.1.1. Vị trí địa lý, ranh giới và đơn vị hành chính.....	24
2.1.2. Tài nguyên đất đai.....	25
2.1.3. Khí hậu, thủy văn	26
2.2. Nội dung nghiên cứu.....	26
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	27
2.3.1. Xác định cỡ mẫu	27
2.3.2. Dữ liệu và phương pháp thu thập số liệu	27
2.3.3. Phương pháp xử lý số liệu, phân tích số liệu	28
2.3.4. Phương pháp thống kê so sánh.....	28
2.3.5. Phương pháp phân tích Swot	28
2.4. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu.....	29
Chương 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	31
3.1. Thực trạng phát triển chăn nuôi bò sữa huyện Mộc Châu.....	31
3.1.1. Tình hình chăn nuôi bò sữa tại huyện Mộc Châu giai đoạn 2015 - 2017... 31	
3.1.2. Tình hình tiêu thụ sữa bò tại huyện Mộc Châu.....	31
3.1.3. Một số chính sách khuyến khích chăn nuôi bò sữa	32
3.1.4. Thực trạng phát triển chăn nuôi bò sữa tại Mộc Châu của các hộ điều tra.....	32
3.2. Hiệu quả của chăn nuôi bò sữa trên địa bàn huyện Mộc Châu.....	41
3.2.1. Tình hình cơ bản của các hộ điều tra	41
3.2.2. Chi phí trong chăn nuôi bò sữa của các hộ chăn nuôi bò sữa Mộc Châu xét theo quy mô	48
3.2.3. Hiệu quả kinh tế	52

3.3. Đánh giá chung về thực trạng chăn nuôi bò sữa trên địa bàn huyện Mộc Châu	64
3.3.1. Thuận lợi - cơ hội	64
3.3.2. Khó khăn - thách thức	65
3.3.3. Đánh giá chung	66
3.4. Phương hướng, mục tiêu phát triển và giải pháp chăn nuôi bò sữa tại huyện Mộc Châu	70
3.4.1. Phương hướng chung về phát triển chăn nuôi bò sữa của huyện Mộc Châu	70
3.4.2. Mục tiêu.....	70
3.4.3. Một số giải pháp nhằm phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế chăn nuôi bò sữa tại huyện Mộc Châu	71
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	76
TÀI LIỆU THAM KHẢO	79
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Có nghĩa là
BHXH	Bảo hiểm xã hội
BHYT	Bảo hiểm y tế
CHDCNN	Cộng hòa dân chủ nhân dân
KHKT	Khoa học kỹ thuật
LMLM	Lở mồm long móng
PTKT	Phát triển kinh tế
QML	Quy mô lớn
QMN	Quy mô nhỏ
QMV	Quy mô vừa
SLS	Sản lượng sữa
THT	Tụ huyết trùng
TMR	Thức ăn hỗn hợp TMR
TPP	Hiệp định đối tác kinh tế xuyên Thái Bình Dương

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1.	Năng suất sữa của một số nhóm giống HF lai (kg/chu kỳ)	16
Bảng 1.2.	Thống kê tình hình chăn nuôi bò của cả nước tính đến 01/10/2018	21
Bảng 1.3.	Bình quân sản phẩm thịt, trứng, sữa/ người/ năm	22
Bảng 2.1:	Số mẫu điều tra đại diện cho địa bàn nghiên cứu.....	28
Bảng 2.2.	Chỉ tiêu quy mô đàn.....	28
Bảng 3.1.	Tình hình nhân lực của các hộ chăn nuôi bò sữa huyện Mộc Châu, năm 2017	33
Bảng 3.2.	Đất sử dụng của các nông hộ trong chăn nuôi bò sữa huyện Mộc Châu, năm 2017.....	35
Bảng 3.3.	Tình hình sử dụng vốn của các hộ chăn nuôi bò sữa ở huyện Mộc Châu, năm 2017.....	38
Bảng 3.4.	Cơ cấu thành phần đàn bò tại huyện Mộc Châu tỉnh Sơn La giai đoạn 2015 - 2017	41
Bảng 3.5.	Tình hình phát triển đàn bò của các hộ điều tra tại huyện Mộc Châu tỉnh Sơn La giai đoạn 2015 - 2017	42
Bảng 3.6.	Sản lượng sữa bình quân của đàn bò tại huyện Mộc Châu giai đoạn 2015 - 2017	43
Bảng 3.7.	Giá bán sữa bò tại huyện Mộc Châu, giai đoạn năm 2015-2017	44
Bảng 3.8.	Những khó khăn và ảnh hưởng của những khó khăn đó trong chăn nuôi bò sữa của các nông hộ huyện Mộc Châu, năm 2017.....	45
Bảng 3.9.	Tình hình đầu tư chi phí của các hộ chăn nuôi bò sữa huyện Mộc Châu xét theo quy mô chăn nuôi, năm 2017	49
Bảng 3.10.	Tổng thu nhập bình quân của các hộ chăn nuôi bò sữa huyện Mộc Châu xét theo quy mô chăn nuôi, năm 2017.....	52

Bảng 3.11. Hiệu quả từ chăn nuôi bò sữa của các hộ điều tra theo quy mô chăn nuôi huyện Mộc Châu, năm 2017.....	54
Bảng 3.12. Những thuận lợi trong chăn nuôi bò sữa của các nông hộ huyện Mộc Châu, năm 2017.....	61
Bảng 3.13. Tình hình công tác thú y và điều kiện chăm sóc của các hộ chăn nuôi bò sữa Mộc Châu, năm 2017	62
Bảng 3.14. Bảng thống kê mô tả các biến (n=150).....	67
Bảng 3.15. Tóm tắt mô hình các biến ảnh hưởng đến thu nhập	68
Bảng 3.16. Phân tích phương sai.....	69
Bảng 3.17. Kết quả ước lượng các yếu tố ảnh hưởng đến lượng thu nhập...	69